

İşbaşı Eğitiminde İsteğe Bağlı Hakkı

Türkiye Çalışma ve İş Kurumu (İş-Kur) tarafından düzenlenen aktif işgücü programları, özellikle mesleki eğitim ve işbaşı eğitim programları, ciddi bir uygulama alanı bulmaktadır. - 23.01.2016

Hem işletmeler ve hem de işsizler/çalışan adayları için önemli avantajlar sağlamaktadır. İşbaşı eğitim programları işsizlerin mesleki yeterliklerini geliştirebilecekleri ve tecrübe edinecekleri bir programdır. Ancak özellikle bu projeye ülke ekonomisine önemli bir katma değer sağlayacağını düşündüğümüz İş-Kur'un proje uygulanmasındaki bürokrasiyi azaltması, stajyer ve işverenlerin İş-Kur birimlerine gitmesi, başvuru formları verilmesi, kayıt yapılması, yeniden taahhüt verilmesi, sözleşme imzalanması, onay için İl Müdürlüğüne gidilmesi vs. gibi çok sayıda bürokratik işlem gerekmektedir. Bu projedeki şartlar ve bürokratik işlemlerin azaltılması önemli talep yaratacaktır. Mutlaka bu yönde bir revizyon ve bürokrasinin azaltılarak internet üzerinden başvuru vs. yapılması sağlanabilmelidir.

İşbaşı eğitim programlarından yararlanma

İşbaşı eğitim programlarından yararlanabilmek için;

- 1- Kuruma kayıtlı işsiz olmak,
- 2- 15 yaşını tamamlamış olmak,
- 3- İşverenin birinci veya ikinci dereceden kan hısımlı olmamak gerekmektedir.

İkinci öğretim ve açık öğretimdeki öğrenciler ile yükseköğretim öğrencileri işbaşı eğitim programına katılabilirler.

İşbaşı eğitim programları kapsamında;

1- Katılımcı zaruri gideri

2- İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası Primi

3- Bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar için Genel Sağlık Sigortası Prim Giderleri Çalışma ve İş Kurumu tarafından karşılanmaktadır.

Program süresine bağlı olarak katılımcılara net asgari ücret düzeyinde (1.300 TL) gelir elde etme imkanı da verilmektedir. Halen günlük 50 TL zaruri gider ödemesi İş-Kur tarafından yapılmaktadır. Program süresince katılımcılar adına iş kazası ve meslek hastalığı ile genel sağlık sigortası primleri İş-Kur tarafından karşılanarak katılımcıların sağlık hizmetlerinden faydalanmaları sağlanmaktadır.

Emeklilik primleri ödeniyor mu?

İşbaşı eğitim programı kapsamında uzun vadeli emeklilik primleri yatmadığından süreler emeklilik hesabında dikkate alınmamaktadır. Ancak sosyal güvenlik mevzuatına göre, bu sürelerin isteğe bağlı sigortalı olunarak, emeklilikten sayılması mümkün bulunmaktadır.

SGK tarafından yayınlanan 2013/11 sayılı genelgeye göre de bu durum belirtilmiş olup; “Kursiyerler gerekli şartları taşımaları halinde isteğe bağlı sigortalı olabilmektedir.”

İsteğe bağlı sigorta primi yüzde 20 malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası, yüzde 12 genel sağlık sigortası primi olmak üzere toplam yüzde 32’dir. Ancak İş-Kur kursiyeri olanlar hakkında yüzde 1 kısa vadeli sigorta kolları primi, yüzde 4.5 ise genel sağlık sigortası primi İş-Kur tarafından ödenmektedir.

Mevcut uygulamada bir düzenleme boşluğu olduğundan, 2013-11 sayılı genelge hükmüne göre 5510 sayılı Kanunun 5. maddesine göre sigortalı sayılanlardan isteğe bağlı sigortalı olmak isteyenlerden sadece 5510/5-g sigortalılarından malullük, yaşlılık, ölüm sigortası alınacağı açıklanmış olup, diğerleri ile ilgili bir hüküm bulunmadığından % 32 prim alınacağı algısı oluşmaktadır.

Ancak, İş-Kur kursiyeri/stajyeri olarak çalışanın isteğe bağlı olmak istemesi halinde de sadece malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primi alınması gerekmekte olup, SGK tarafından bu yönde bir genelge düzenlemesi yahut genel yazı yayınlanması gerekmektedir. Aksi halde çalışanlar adına bir yandan İş-Kur iş başı eğitimine katılan kişiler adına kısa vadeli sigorta kolu ve GSS primi öderken, öte yandan aynı prim mükerrer olarak çalışanlardan da alınmış olacaktır. Bu mükerrerlik kaldırılmalıdır.

Burada 5510 sayılı Kanunun 5/g kapsamında ÷lkemiz ile sosyal g÷venlik s÷zleşmesi olmayan ÷lkelerde iş ÷stlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak ÷zere g÷t÷r÷len T÷rk işçilerinin isteğe bağlı sigorta h÷k÷mlerinden yararlanmasına ilişkin koşullara benzer şekilde ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaması gerekmektedir. Ayrıca bu şekilde İş-KUR iş başı eğitimine katılan kişilerin, bu s÷rede ÷dedikleri isteğe bağlı sigorta primleri 4/(a) bendi kapsamında sigortalılık sayılacağı belirtilmelidir.

B÷ylece iş başı eğitim programlarının en ÷nemli handikaplarından biri olan uzun vadeli emeklilik sigorta primlerinin ÷denmemesi konusu öz÷lecek ve h÷k÷metin işsizliğin azaltılması ve deneyimli personel politikası desteklenmiş olacaktır.

RESUL KURT / STAR

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: etin Emeç Bulvarı H÷rriyet Cad. No: 2/12 ankaya ANKARA